

L'ESPAI COM A EINA EDUCATIVA

L'escola d'infants TEIX és una escola que des de sempre ha tingut, com a estratègia educativa, intentar donar respostes a les demandes de l'infant i per això ha de posar al seu abast:

l'estimació i el respecte per la nostra llengua. Partim de la consideració com a principi educatiu, que l'infant pugui desenvolupar al màxim les seves capacitats mitjançant l'estimulació i tingui a l'abast els mitjans per aconseguir-ho; tot això dins un context d'escola mallorquina, arrelada al medi. Així ha impulsat la participació en activitats encaminades a mantenir les nostres tradicions amb la vivència de les festes populars de Mallorca: festes dels bunyols, els foguerons per Sant Antoni, els torrons per Nadal, la Rua, les panades per Pasqua, etc.

Recordam, avui, com després d'haver realitzat tot un estudi per aprofitar el característic espai de l'escoleta, vàrem rebre, l'any 1983, la visita de Francesc de B. Moll, interessat pel nostre sistema educatiu. Li mostrarem els nostres espais, la nostra feina, parlà amb tots els infants i els va contar una rondalla. Deixà constància de la seva visita amb uns dibuixos de diferents personatges que nosaltres conservam com un gran tresor i ens va animar a continuar amb la nostra tasca.

Actualment tot l'estudi, reflexions, canvis, etc. fets pel que fa al tema de l'espai, es troben en perill perquè no ens deixen continuar utilitzant el local on fa 12 anys va nèixer l'escola TEIX. Volem continuar fent aquesta feina perquè ens agrada i perquè trobam que és un món prou interessant però... necessitam una escoleta!

Us presentam avui, mitjançant les pàgines de *PIS-SARRA*, el nostre treball: L'espai com a eina educativa.

La nostra escola és situada en un tercer pis, llogat a la parròquia de Santa Catalina, amb la qual comparteix el pati: una pista de bàsquet, sense cap tipus d'espais verds o instal·lacions de joc per als més petits.

L'estructura d'aquest pis antic té tots els desavantatges que això implica: escales per arribar a l'escola, per davallar al pati... un llarg passadís, com a estructura bàsica, que obliga a interferir dins dues classes per poder sortir a un petit pati d'arena; un bany molt petit; una cuina també molt reduïda per fer el dinar de cinquanta-cinc infants; parets i instal·lacions molt deficitàries i, en general, un espai insuficient per al nombre d'infants i adults que habiten l'escola.

Però aquests espais tenen també algun avantatge: la quantitat de llum que entra dins tota l'escola, la manca de renous de l'exterior i un altre d'important: l'estructura de casa, que romp l'esquema d'institució, el qual pensam que facilita al nin la seva adaptació al nou ambient, la relació i el coneixement amb totes les persones grans i petites que hi viuen.

Degut a aquesta manca d'espais, de condi-

HOMENATGE A FRANCESC DE B. MOLL

cionaments i de recursos, des del principi, l'equip de l'escola ha anat reflexionant sobre aquest tema, no tan sols respecte dels espais arquitectònics, sinó també sobre els tipus de materials, d'objectes, la seva organització...

Tractar de l'ambient pot motivar l'establiment d'una bona dinàmica d'equip: fer pensar conjuntament els espais, respectar i valorar cadascuna de les aportacions, aprendre a posar-nos d'acord, a implicar-nos en el projecte d'escola.

Breument, exposarem algunes de les qüestions que durant aquests anys hem treballat respecte d'aquest tema:

1. Cercar la manera d'aconseguir el màxim rendiment de tots els espais, amb una visió de l'escola com a globalitat. Tots els espais són igualment importants i educatius: menjador, cuina, bany, passadís, pati... Considerant, per tant, l'estructura física com a espai educatiu que pot educar uns certs valors, unes actituds, això és, integrar l'ambient en el projecte d'escola.

2. Pensar en l'organització i distribució de cada un dels espais. Com aprofitar-los, organitzar-los de manera que ens ajudin a potenciar totes les capacitats dels infants, a satisfer les seves demandes, necessitats (afectives, socials, d'autonomia, d'expressió, de comunicació...). És a dir, plantejar espais diversificats que possibilitin activitats diferents alhora, que facilitin l'expressió i l'activitat lúdica de l'infant (àrees de joc i activitat).

3. Objectes, material i mobiliari. El reciclatge de mobles vells (molts, regal d'algun pare, recuperats de *containers* o obra d'algun pare fuster). Pensar en la seva distribució, per a què un moble ens pot servir: per a reconvertir espais, tenir espais plurifuncionals, delimitar una zona de pas, separar dues àrees d'activitat, etc.

Trobar la manera d'organitzar els objectes, els

materials en un espai reduït és cercar, moltes vegades, espais no considerats -el buit d'un armari, d'una porta, d'uns alts, etc. Trobar un espai per a cada cosa; ordenar els espais és donar seguretat a l'infant.

Hem après a ser més àgils, creatius, hàbils -aprendre bricolatge, posar una mènsula, un prestatge, pintar una paret, reconvertir un moble vell.

«La projecció del discurs sobre allò que no es té acaba per fer perdre de vista els instruments de què hom disposa, la possibilitat de descobrir-hi, per necessitat, usos diferents així com l'eventualitat d'inventar-los, fins i tot de fer-ne de nous.» (Pier Paolo SACHETTO, *L'objecte informador*, Gedisa).

Una recerca d'estratègies i enginy contemporània d'una reflexió sobre el tipus d'objectes, de materials i sobre el seu valor educatiu.

Objectes que poden canviar el protagonisme i el *rol* de l'adult, facilitar al nin l'adquisició de determinats processos, afavorir experiències, coneixements, relacions.

«Darrere la presència d'un objecte més que d'un altre hi ha lògiques, ideologies, models educatius diferents.» (Pier Paolo SACHETTO).

4. La necessitat de crear uns espais agradables, càlids -parlar dels colors, de la decoració. Cercar un ambient cada vegada més habitable, més nostre, que reflecteixi la història i la manera de ser de la gent que hi viu.

PISSARRA 58

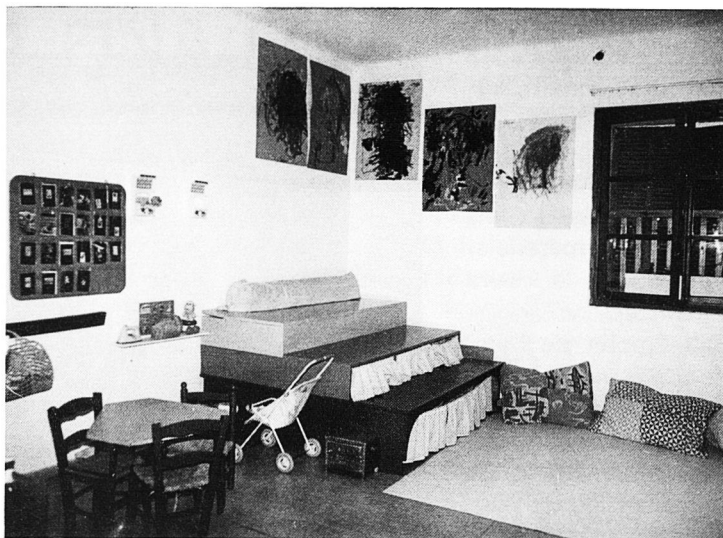
ABRIL 1991

«Els objectes contenen moltes coses de nosaltres, fins i tot a vegades aquelles que no volem contar. Les mateixes parets que defensen la nostra privacitat i les nostres relacions familiars i els objectes d'ús quotidià que poblen els nostres pisos parlen dels nostres pisos, parlen de la nostra manera de pensar, de relacions amb els altres, són, alhora, empremtes sensibles i elements condicionants.» (E. T. HALL, *Il linguaggio silenzioso*, Bompiani, Milà).

5. Parlar també de l'aprofitament de les parets, de l'exposició dels treballs i productes dels infants; això vol dir també de la imatge que tenim de l'infant, del valor que donam al que fa, pensa, expressa.

6. Crear uns espais per a la comunicació amb les famílies. Els *plafons* de comunicacions, a través de les fotografies, l'exposició dels treballs dels infants, poden reflectir la dinàmica de l'escola a cada moment, les vivències, les experiències...

Equip de l'Escola d'Infants Teix

Alfa Romeo

ITAL SPORT, S.A.

CONCESIONARIO OFICIAL

c/ Gremio Boneteros, 23
07009 Palma de Mallorca
Tel.: 20 42 12

DELEGACIÓN EN PALMA

Tel.: 46 25 82
Sistema de información

LOOK & FIND
el único banco de
imágenes y datos de
oferta inmobiliaria

TECNOLOGÍA AVANZADA

HOMENATGE A FRANCESC DE B. MOLL